

Съмъ се хвърлилъ, побѣгналъ и не се спиралъ никакъ до бахчата, защото знаялъ закона на турцитѣ, че, който прѣскочи кале, се обѣсва. И наистина, могло би това да стане съ мене, ако билъ ме видѣлъ нѣкой турчинъ, но за добра честь, никой ме не видѣлъ. Позаболе ме малко главата и гърба, но нищо: поотърсихъ се и на часа ми мина Нѣмаше сега отъ кждѣ да излѣза, защото, както всѣкой знае, дварищата на крѣпоститѣ сѫ тѣй здравни и гладки, като че сѫ лени, и нѣма кждѣ да се закачимъ. Тръгнахъ изъ хендека да търся нѣкое по угодно място за да излѣза. Благодарение, че отъ Руситѣ, на южната страна, отъ кждѣ е. Калипетрово бѣше хвърлена крѣпоста на двѣ мяста съ хълмъ (подкопъ) и не бѣше още поправено, а заградено съ плѣтъ. Прѣзъ този плѣтъ азъ лесно излѣзохъ и отидохъ на градината. Като приближавахъ до градината, всички се обрѣщаха и надигаха да видятъ дали съмъ азъ. Йорго очуденъ ме попита не ме ли е видѣлъ нѣкой турчинъ и калне се защо ми е рекалъ да скоча. Азъ му казахъ, че, ако знаехъ какъвъ е закона на турцитѣ, не би се рѣшилъ да скоча.

Слѣдъ свѣршване градината и тази година, пакъ се върнахме у Лѣсковецъ. Стрикитѣ ми се готовѣха и за другата година да ме пращатъ на бахча, но моето намерение бѣше съвсѣмъ друго. Година бѣхъ бакалинъ и двѣ бахчованинъ, но желанието ми за наука не огаснѣ. Постоянно желаехъ за науки, отколкото за пари. Въ това време на скоро бѣше дошълъ отъ Русия и бѣше се условилъ за учителъ въ родния си градъ Елена Иванъ Момчиловъ. На пролѣтта отидохъ при него да се уча — 1845 г. Той прѣподаваше по редовио, отколкото Христакевитѣ ученици, учили се въ Свищовъ: Маколъ Стателовъ и Енчо Узуновъ. Учихъ тамъ една година граматика и География, но не можахъ още да съченявамъ. На Втората година — 1846 дойдоха отъ Свищовъ учениците: Иванъ Календжиевъ и Драганъ Цанковъ. Съ тѣхъ не можахме, както да се погодимъ, така и миролюбиво да живѣемъ и оставихъ и отидохъ въ Татаръ Пазарджикъ. — 1846 Тамъ бѣше учителъ пакъ Еленчанинъ съучедикъ на Момчилова, Никифоръ попъ Костадиновъ. Прѣстоихъ една година и ми бѣши добрѣ, но, като безъ родители и нѣмаше кой да настоява да ми праща пари, оставихъ и отъ тамъ и отидехъ въ Свищовъ — 1847 при учителя Димитръ Михайловски, който сѫщата година бѣ дошелъ отъ Русия — тоже семинаристъ. При него учихъ и малко Логика и Риторика, Тогази единъ мой сродникъ (лелинъ синъ) и съученикъ отиде въ Русия да се учи, както възбуди и у мене желанието сѫщото. Баща му Цани Каменджиевъ, мой свако, човѣкъ лукавъ и самолюбецъ като не бѣше въ